

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XXVI. De Eunomio, & de magistro ejus Aetio. Quae fuerit utriusque
vita, & quae dogmata. Et quod primi unicam in baptismo mersionem
induxerint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

καὶ εἰς φιλονεικίαν καὶ νεώτεροις καθίσταται. Ἐπιτολῶν αὐτῶν ἡ πρώτη ἐστὶν ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένεν φιλεῖ.

Aut despecti quidem insolescant, & contentioni ac rebus novis studeant: ubi vero æquum adepti sunt, moderate se gerant, & in eodem statu permaneant.

Κεφ. κς'.

CAP. XXVI.

Πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον καὶ τὸν ἐπίσκοπον καὶ τὸν κληρικόν, ἵνα ἐπιπέσωσι ἐπὶ τῶν ἀνομιῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἀνομιῶν.

De Eunomio, & de magistro ejus Aetio. Qua fuerit utriusque vita, & qua dogmata. Et quod primi unicam in baptismo mentionem induxerint.

Ἀμφὶ δὲ τῶν χρόνων εὐνομίου, ὃς ἄντιπάλαιος τῶν ἐν κυζίκῳ ἐκκλησίαν κατείχε, τῆς ἀρεῆς ἀρέσεως ὡς ἀνδρῶν, ἑτέραν ὡς αὐτῶν εἰσηγήσατο. ἢ οἱ μὲν, ἀπ' αὐτῆς ὀνομάζουσιν οἱ δὲ, τῶν τῶν ἀνομιῶν καλεῖσι. Φασὶ δὲ πρῶτον τῶν εὐνομίων τολμήσαι εἰσηγήσατο, ἐν μιᾷ καλαδύσει χρεῖναι ἐπιλεῖν τὴν θείαν βάπτισιν, καὶ ὡς ἀρχαῖα τὴν διὰ τῶν ἀποστόλων εἰσέπνυν ἐν πάσι φυλακισμένην ὡς ἀποστολῶν καὶ ὡς ἐπιπέσω, ἑτέραν πάλαι τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἐξυφάνει ἀγωγῶν, σεμνότητι καὶ ἀκερβία πλείον τῶν καινότητων ἀειπέτησαν ἐργασίᾳ ἢ τεχνίτης λόγων, καὶ ἐριστικῶς, καὶ συλλογισμοῖς χαίρων τοιαύτας δὲ εἰς πολλὰς τῶν τὰ αὐτῶν φερόμενων, ἔστιν ἴσως ἢ μάλλον ἢ ἐπαινεῖν βίον ἀγαθὸν ἢ κερδοῦν, ἢ τὸν ἀεὶ εὖ δεομένης ἔλεον, εἰ μὴ τὰ αὐτὰ δοξάζουσιν ὅσον εἰς περὶ εἰρηκτικῶς διακρίσεως, καὶ κρατεῖν δοκοῦν συλλογισμῶν ἰσοῦται ἢ εὐσεβῆς ὡς πάντας νομίζουσι ὡς ἀλλοῖς δοκεῖ τάλιθες εἶργον, οἶμαι, λέγουσιν, ὡς θεοφρόνιου ὁ καππαδόκης, εὐτυχίου, σαβδαίου ταύτης τ' ἀρέσεως, ἀποσεμόνης σφῶς ἐπὶ τῆς ἐχομένης βασιλείας, ἀεὶ τε ἄλλα τῶν εὐνομίων δοξάντων, καὶ ἀεὶ τῶν θείων βάπτισιν ἐνεωτέριων ὅσα εἰς περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ εἰς τὸν τῶν χρεῖν θάνατον βαπτίζεσθαι εἰσηγήσατο ἀνδρῶν εὐνομίων μὲν τῶν ἀεὶ τῶν καινότητων, ἀλλ' ἔξ ἀρχῆς τῶν ἀρεῶν φρονήσαι, ἔστω διαμείναι ἐπίσκοπον ἢ κυζικῆς ἡμερον, κατηγορηθῆναι ὑπὸ τῶν ὑπ' αὐτὸν κληρικῶν, ὡς νεωτέρων δόγματων εἰσηγητὴν τλησκαδῶν ἢ εὐδόξιον τὸν ἡγεμῶν ὄν κωνσταντινῶν πόλεως ἀρεῶν ἀρέσεως,

Edem fere tempore Eunomius, qui Eleusii loco Cyzicenam regebat Ecclesiam, cum Arianorum sectæ præesset, novam insuper hæresin invexit, quam alii quidem ex ejus nomine, alii vero Anomæorum appellant. Ajunt porro hunc Eunomium primum omnium ausum esse asserere, quod sacrum baptismum unicam mentionem peragendum sit: & Apostolicam traditionem quæ etiamnum ubique servatur, corrupisse: aliam denique Ecclesiæ suæ disciplinam plerisque in rebus introduxisse, quæ gravitate ac severitate quadam novitatem suam obregeret. Fuit autem peritissimus dicendi artifex, & disputationibus atque argumentis delectabatur. Certe plerosque eorum qui hanc sectam profiterentur, ejusmodi ingenio præditos licet cernere. Neque enim vitæ morumque probitatem, & in egentibus misericordiam tantum laudant in aliquo, nisi forte is sectam ipsorum sequatur, quantum laudare solent, si quis in disputando contentiosus fuerit, & adversarios rationando superare videatur. Hujusmodi enim vir, præ reliquis omnibus pius ab illis existimatus. Alii vero dicunt, quos quidem veriora dicere arbitror, Theophronium Cappadocem, & Eutychium, istius hæresis defensores acerrimos, sequentis Imperatoris Principatum, cum se ab Eunomio abruptissent, tum alia ex Eunomii decretis, tum ea quæ ad sacrum baptismum pertinent innovasse, asserentes non in Trinitatem, sed in Christi mortem baptizari oportere. Eunomium certe nihil hac in parte novasse affirmant. Sed ab initio quidem opinioni Arij hæsisse, & in ea perseverasse: Postea vero cum Episcopus Cyzici factus fuisset, accusatum esse à clericis suis, tanquam novorum dogmatum assertorem. Itaq; Eudoxium qui Arianæ sectæ præerat Constantinopoli,

τῆς δεχομένης εἰς ἐρημοτέρους τόπους ἐχώρη-
 σαν ὡς εἰ μὴ παλιελῶς ἡμᾶς ἀγνοεῖν τὸ δόγμα
 τῆς ἐκείνης αἵρεσεως, ἴσθιεν ὡς τῆς κατ'
 εὐνομίον δόξης, πρῶτον αἰτίου ὁ σύρ-
 οῦρθεῖς ἐχέτω, ἀνόμοιον τῷ πατρὶ τὸν υἱὸν κλι-
 σὸν τε καὶ δὲ οὐκ ὄντων γεγονέναι, μὲν ἀρειον
 λαοφθάρου καὶ οἰτάδε φεροντες, ἀε-
 λιοὶ τὸ πρὶν ὀνομάζοντο. ἐπεὶ δὲ ὡς ἐν τῇ
 κωνσταντινῆ βασιλείᾳ εἶρη, τῷ μὲν, ὁμοί-
 οῦσι τῷ δὲ, ὁμοιοῦσι τῷ πατρὶ τὸν υἱὸν
 δοξαζόντων, ὅμοιοι τότε ἐδοξε λέγειν τοῖς
 τότε κρατίστοις τὴν ἐν δριμύτι συνόδον,
 αἰτίου καλεδιὰ φεύγειν, ὡς εἰς Θεὸν
 βλασφημῶν. ἡ δὲ ὑπὸ αὐτῆς συστάσει αἵρε-
 σος, πρὸς τὸν πᾶσι τὸν ἐν μέσῳ διελεύθει χρόνον
 ἐπεὶ αἴτιος τῶν ἐν λόγῳ, ἔτε εὐνομίον εἰς τὸ
 φανερόν ἐπὶ ταύτῃ παρήσιας ἕως πολ-
 μῶν ὡς δὲ τὴν κωνσταντινῆ ἐκκλησίαν
 αὐτὴ ἐλθούσης παρείληφεν, οὐκ ἐπὶ παλιελῶς
 ἡμεῖν ἠνεχέτω καὶ ἐν πληθει, διαλεγόμε-
 νου, αὐτὴ τῆ αἰτίου δόξαν εἰς μέσον ἤγα-
 γεν οἷα δὲ φιλεῖ πολλὰς, Ἰππυλάτου μὲν
 οὐκ ἀνθρώπων τῆς πρώτης ταύτῃ ἐργῆς τὴν
 αἵρεσιν, εὐνομίον οὐδὲ φεροντες ἐπὶ ὀνό-
 μασαν, καθὼς μὲν αἰτίου, τῆ το δόγμα
 αἰνεῖσθε, καὶ τολμηρότερον ἐπεξεργάσατο τῆ
 τὴν δεχθῆναι ὡς ἀδύνατον.

A locis Imperii Romani in regiones de-
 fertas & squalidas deportasset. Porro ne
 utriusque hæresis doctrinam penitus
 ignoremus, sciendum est, Eunomiani
 dogmatis auctorem primum fuisse Ac-
 tium Syrum, qui Filium Patri dissimilem,
 & ex nihilo creatum esse, post Arium
 asseveravit. Itaque qui hanc opinio-
 nem sequebantur, Actiani primum sunt
 dicti. Postquam vero, sicut in rebus ge-
 stis Constantii retulimus, aliis consub-
 stantialem Patri Filium, aliis substantia
 similem asserentibus: ii qui in Arimi-
 nensi Synodo prævalebat, statuerunt
 ut similis tantum diceretur: Aetius
 quidem utpote qui in Deum impie lo-
 queretur, exilio damnatus est. Hæresis
 vero quæ ab illo conflata fuerat, interea
 temporis quodammodo extincta est,
 cum nec alius quispiam alicujus mo-
 menti vir, nec Eunomius ipse eam pal-
 lam defendere auderet. Verum ubi
 Cyzicenaë urbis Episcopatum Eleuthii
 loco suscepit, non jam amplius se con-
 tinuit: sed coram populo differens, opi-
 nionem Aetii rursus in medium produ-
 xit. Homines vero, sicut plerumque fie-
 ri solet, ejus qui hæresin illam primum
 excogitaverat obliti, opinionis illius te-
 ctatores Eunomianos cognominarunt,
 propterea quod Eunomius post Actium
 hæresin illam renovaverat, & majore
 cum audacia quam ille à quo primum
 fuerat tradita, eam adstruxerat.

Κεφ. κζ.

CAP. XXVII.

Ἰππυλάτου, καὶ Ἰπποκρίτου, οἱ δὲ θεολογοὶ γρηγορίου ἐν τῇ
 ἐπιστολῇ πρὸς Νεκτάριον ἐπιστολῆν, ὅτι κατὰ τὴν φιλοσοφίαν τῶν
 τότε βιωτῶν μοναχῶν ταῦτα ἠπὸ τῶν ἐκείνου αἰρέσεων
 πᾶσαν γὰρ πάλαι οὐκ ἔδειξεν ἡ αἰρεσις τῶν δύο τε-
 τῶν διπλασι.

Quæ Gregorius Theologus de Apollinare
 deque Eunomio scribit in Epistola ad Ne-
 ctarium: utque per sapientiam Monacho-
 rum, qui eo tempore vivebant, hæresis illo-
 rum extincta est. Totum enim fere Orien-
 tem hæc due hæreses occuparunt.

Εὐνομίον μὲν ἐν ταῦτα φεροντες αἰτίου,
 Εὐνομοιογενῆ δὲ οὐκ ἔδειξεν αὐτὸς εὐ-
 νομίον αἰτίου διδάσκαλον ἀνεχέτω, καὶ μαρτυρεῖ
 τῆ πολλὰς ἐν ἰδίῳ γραμμασι παρ-
 ῖνα Ἰπποκρίτου. Ἰπποκρίτου δὲ ἐπαλιώ-
 μῶν γρηγορίου ὁ ναζιανζῶν ἐπισκοπή-
 σος, ἐν ἐπιστολῇ πρὸς τὰς γράφει πρὸς
 νεκτάριον τὸν ἡγούμενον τῆς ἐν κωνσταντι-
 νουπόλει ἐκκλησίας τὸ δὲ ἐγκόλπιον ἡμῶν
 κατὰ εὐνομίον, οὐκ ἐπὶ ἀγαπᾷ τὸ ὅπω-
 πον εἶναι ἀλλ' εἰ μὴ πάντας τῆ αὐτῆ

Eunomium certe eadem cum Actio
 sensisse omnino fatendum est. Nam
 & ipsemet Eunomius Actium præcepto-
 rem suum fuisse jactat, idque sæpenumero
 in libris suis palam ac libere testatur.
 Apollinarem vero Gregorius Nazianzen-
 us Episcopus, in quadam Epistola ad
 Nectarium Episcopum Constantinopo-
 litanum accusat his verbis. Intestinum
 vero malum nostrum Eunomius, non
 jam satis habet quomodo cunctos vive-
 re: sed nisi cunctos in eandem secum

